

Fylkesmannen i Vest-Agder
Postboks 513
4605 Kristiansand

Uttalelse til verneforslag for skog for Nedre Timenes i Kristiansand

Naturvernforbundet i Vest-Agder er svært positiv til at det nå vil bli opprettet et skogreservat på 1652 dekar i så sentrale deler av fylket. Vi mener det er positivt at skogvern generelt økes i Norge, og spesielt i dette tilfellet der kystnær, lavereliggende skogsområder nå vil få et varig vern.

Vi vil også understreke de rike naturopplevelser verneområdet vil kunne gi og den særlige betydningen området vil ha for læring og forskning på grunn av områdets nærhet til store befolkningsgrupper og god infrastruktur. Det er spesielt gledelig at grunneierne er positive til vernet fordi områdene i fremtiden kunne representerer store økonomiske verdier til forskjellige utbyggingsformål.

Vernebestemmelsene

Vi er negativ til bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer, § 4 - 6 i vernebestemmelsene. Det vil bli utarbeidet forvaltningsplan for nærmere detaljering for slik aktivitet, men Naturvernforbundet i Vest-Agder mener at større arrangementer av hensyn til slitasje og den skade slik aktivitet kan forårsake for det biologiske mangfoldet, særlig på vår og sommerstid, ikke er forenelig med et verneområde av denne type.

Kulturlandskapet på Nedre Timenes

Naturvernforbundet i Vest-Agder ønsker imidlertid å peke på de betydelige biologiske og kulturhistoriske verneverdiene som finnes i det tilstøtende kulturlandskapet like vest for det foreslåtte verneområdet på Nedre Timenes. Disse verdiene faller altså utenfor grensene til verneområdet.

Jordbrukslandskapet mellom gårdene på Nedre Timenes og E 18 representerer Randesunds største kulturlandskap. Det finnes automatisk fredede fornminner i dette området i form av to gravfelt fra jernalderen og hellerisninger fra bronsealderen. Dette viser at kulturlandskapet her er svært gammelt.

Området ble tatt inn i det regionale miljøprogrammet fra 2005 av Kristiansand kommune på grunn av kulturminnene, den betydningen kulturlandskapet på flere måter i dag representerer og de truslene om nedbygging arealene utsettes for. Dette viser den verdi området har i dag som et landbruksområde, og at landbruksdrift her bør fortsette.

Norsk Ornitologisk forening har gjennom en årrekke dokumentert områdets betydning for fugl, ikke minst på trekk. Vi vil her også nevne at flere fuglearter som er knyttet til og avhengig av et åpent, pleiet kulturlandskap i de siste årene er blitt fåtallige. De er derfor oppført på rødlista. Enkelte slike arter benytter nettopp kulturlandskapet på Nedre Timenes.

Bioforsk foretok i 2009 en registrering av det biologiske mangfoldet i området. Blant de mange avgrensede, verdifulle naturtypene som ble registrert, vil vi her spesielt nevne Timenesbekken og Kalvehagen. Timenesbekken renner i en kilometers lengde gjennom kulturlandskapet og er en viktig gytebekk for sjøørret og viktig biotop for bekkasiner. Både Timenesbekken, lokaliteten Kalvehagen (rik edellauvskog) og den største delen av kulturlandskapet på Nedre Timenes faller dessverre utenfor de foreslåtte vernegrensene.

Det er gjort registreringer av insekter i randsonene mellom kulturmark og skog. De viser at de rødlistede insektene i området er knyttet til nettopp kulturlandskapet. Med et vedvarende og sannsynlig økende utbyggingspress i Kristiansandsområdet, er det lite trolig at kulturlandskapet ved Nedre Timenes vil kunne bestå på sikt uten noen form for vern. Dette kulturlandskapsområdet har stor verneverdi i seg selv og vil også kunne fungere som en buffersone til skogreservatet.

Naturvernforbundet i Vest-Agder vil derfor sterkt anbefale å se den tilstøtende kulturmarka i sammenheng med opprettelsen av Nedre Timenes naturreservat. Landskapsvern vil derfor være passende og nødvendig for området mellom Ytre Drangsvann og E 18. En slik verneform vil ivareta både tradisjonell jordbruksdrift og beskytte dette viktige kulturlandskapet i randsonen til naturreservatet mot nedbygging og forringelse.

Naturvernforbundet i Vest-Agder
Postboks 718
4666 Kristiansand

31.05.10

Peder Johan Pedersen (fylkessekretær)